

Teatrul de Nord Satu Mare — secția română —

■ CEI TREIZECI SE TRAG DIN DOUĂ MII

După Teatrul din Brăila, secția română a Teatrului de Nord din Satu Mare a prezentat recent, în București, două spectacole. Afișul de turneu cuprindea, pe lingă emblema teatrului, și inițialele ATM. Așadar, din nou,

ATM-ul ne-a prilejuit contactul cu activitatea unei trupe din cele mai îndepărtațe colțuri ale țării. Dintre toate semnele bune ale desfășurării actualei stagioni, acțiunea ATM-ului de a aduce *periodic* cîte unul sau mai multe spectacole ale unor colective din țară, de a le supune întîlnirii cu publicul bucureștean și discuțiilor cu critica de specialitate — se inscrie printre cele mai merituoase. Statornicerea acestui bun obicei ne permite să intuim pulsul stagionii în ansamblul ei, să urmărim stadiul profesional al colectivelor, perspectivele lor etc. etc.

Spectacol omagial, realizat în cîinstea celei de a 30-a aniversări a Eliberării patriei și a Congresului al XI-lea al P.C.R., *Cei treizeci se trag din două mii* propunea — pe calea versurilor, a cuvintelor poetice și patetice de mare rezonanță agitatorică, aparținind unor poeți de seamă din diferite generații (de la Victor Eftimiu la Tompa László, de la

Forța emoțională a cuvintului poetic

M. R. Paraschivescu, Geo Dumitrescu, Nicolae Labiș, la Victor Tuluță, A. E. Bacanșki, Augustin Doinaș, Al. Andrițoiu, pînă la Ion Gheorghe, Adrian Păunescu și Constanța Buzea etc. — să comunice ideea unității naționale românești, continuitatea luptei poporului pentru libertate și dreptate. Nouă actori — patru fete și cinci bărbați — dintre care numai doi aparțin unei promoții mai vechi a Institutului, restul toți tineri și foarte tineri absolvenți, ne-au purtat timp de o oră, prin cîteva din cele mai semnificative momente ale istoriei neamului, din străbuna Dacie, pînă la întunecatul Ev Mediu și de aici la lupta dîrăză, demnă, întransigentă a comuniștilor, pînă la izbînda anilor luminosi ai reconstrucției țării, ai înfăptuirii idealului socialist.

Utilizînd un alfabet de semne teatrale foarte simplu, adunîndu-se într-un grup compact, desprîndîndu-se apoi în mici grupuri expressive; aliniați la rampă sau împărtiți în cele patru colțuri ale scenei; cînd sprijiniți de un fond muzical, alcătuit din melodii solemnne, grave, cînd acompaniați cu sunete de tobă, de toacă, de fluiere — interpreții, cu vocile la unison sau în clamări individuale, au cîntat patria și partidul, rostul luptei și al muncii, demnitatea și solidaritatea umană.

Regizorul Mircea Marin a indicat colectivului o expresie cît mai sinceră și mai firescă a sentimentelor și emoțiilor, de a transmite cu patos reînout efuziunile lirice sau patrioticice. Recitalul sătmărean s-a dovedit totuși, pe alocuri, lipsit de vibrație și tensiune. De multe ori n-am putut urmări decât schema mișcării, nu și intensitatea dramatică, forța emoțională a cuvîntului poetic. De asemenea reproșăm regizorului unele reperări, lungini în final. Nu putem, cu toate acestea, să trecem peste numele pasionaților susținători ai acestui recital, peste sinceritatea, eleganța și discreția cu care au recitat Mariana Müller, Carmen Petrescu, Cornelia Bloos, Violeta Berbiuc — nici peste interventiile bărbătești, furtunos temperamentale, accentele dramatice sau lirice ale lui Alexandru Bălan, Virgil Müller, Mircea Ipate Mareș, Constantin Dumitru.

noastre *), marchează prin temă și problematicea ideea programatică a repertoriului acestui teatru, exprimată lucid și clar în ancheta din numărul trecut, și anume, dorința de a atribui repertoriului Teatrului de Nord „un caracter militant, angajat, în stare să slujească nemijlocit programul ideologic al Partidului Comunist Român“. Punctul „sierbinte“, de interferență al piesei *Rugul* cu nobilele intenții ale teatrului, l-a constituit desigur nu cadrul istoric (solidaritatea în luptă pentru libertate a românilor și sașilor din Sibiul medieval, violentele conflicte dintre Biserică (Inchiziție) și armata imperială habsburgică), ci dezbaterea, cu rezonanțe contemporane, privind atitudinea eroului piesei — inventatorul sibian al rachetei cu trepte Conrad Haas — în fața vieții și a istoriei.

Montarea semnată de același tînăr regizor Mircea Marin vădește trimiterea prin mijloace spectaculare, proprii teatrului agitatoric

Data premierei : 28 octombrie 1974.
Regia artistică și scenografia : MIRCEA MARIN. Costume : DELIA IOANIU.
Distribuția : ION TIFOR (Conrad Haas); ALEXANDRU BĂLAN (Aurel), MIRCEA IPATE MAREȘ (Maurizius), CORNEL FRIMU (Thomas), NAE NICOLAE (Castaldo), VIRGIL MÜLLER (Peter), PETRE BACIOIU (Mathias), CONSTANTIN DUMITRA (Crăciun), CONSTANTIN DELICA (Rieberg), MARCEL MIREA (Călăul), CARMEN PETRESCU (Martha), DOINA PREDA (Hilde), DEDA GRAUR (Maria), IVAN BARTA, STEFAN BĂBAN, AUREL BOLDAN, SERGIU IVA, PETRE PANAIT (soldați, călugări, jăranii).

de mare expresivitate și violentă teatralitate, spre caracterul de dezbatere politică și etică al piesei. A fost mult dilatat cadrul scenic, s-au folosit „la vedere“ toate componentele — de la întreaga schelărie metalică la zidurile naturale ale fundalului, pentru a se încadra montarea la proporțiile unui spectacol de mare anvergură, de simbolică măreție. Puținătatea textului, naivitatea și stîngăcia mijloacelor autorului, subîrimea substratului filozofic, sărăcia limbajului, n-au rezistat în totdeauna la aceste proporții simbolice, la interesantele și nobilele intenții regizorale. Versiunea lui Mircea Marin n-a rezistat mai ales în privința exagerării caracterului „diabolic“ al forțelor reacțiunii, la prezentarea supradimensionată, pînă la marginea parodiului, a forțelor întunericului, cu toate că interpreții Nae Nicolae (Castaldo) și Virgil

*) Teatrul 9/71

RUGUL

de Octav Măgureanu

Așa cum se poate vedea și din simpla enumerare a distribuției, reprezentăția cu *Rugul* cuprinde absolut întreaga secție română a trupei sătmărene. Piesa lui Octav Măgureanu, a cărei premieră a fost semnată, cu trei ani în urmă, în paginile revistei